

Hangar lotniczy w Rogowie

Autor: Paweł Pawłowski

Nowy zabytek na Pomorzu Zachodnim

Decyzją nr 258/2013 z dnia 19 marca 2013r Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, został wpisany do rejestru zabytków województwa zachodniopomorskiego pod numerem A-1155, dawny hangar lotniczy w Rogowie (Gmina Trzebiatów, Powiat Gryficki).

Na wniosek Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu z dnia 7 grudnia 2011r, jako strony społecznej, rozpoczęło się postępowanie administracyjne w sprawie wpisania obiektu do rejestru zabytków. Wojewódzki Konserwator Zabytków uwzględnił w swojej decyzji również argumenty obecnego zarządcy obiektu - Fundacji Fort-Rogowo oraz materiały źródłowe zawarte w karcie ewidencyjnej zabytku autorstwa dr inż arch. Macieja Półtowskiaka z 2012r.

21 lutego 2013r przeprowadzone zostały oględziny obiektu, które zadecydowały ostatecznie o wydaniu decyzji w sprawie hangaru. W uzasadnieniu, podkreślono, iż obiekt wybudowany w latach 1935-1937 na terenie lotniska w miejscowości Rogowo (dawniej: Kamp), stanowi zachowany na terenie naszego województwa jedyny i unikatowy przykład zastosowania technologii żelbetowej do wzniesienia skomplikowanej konstrukcji wielko przestrzennego obiektu architektury kubaturowej z wyraźnym wskazaniem na funkcję obiektu. Budynek wykazuje cechy stylistyczne charakterystyczne dla budownictwa obiektów wojskowych z lat 30-tych XX wieku. Był on częścią infrastruktury zbudowanej dla działania 2 eskadry 706 Kustenfliegergruppe, wyposażonej m.in. w samoloty typu Dornier. (znajdowały się tutaj m.in. zabudowania koszarowe i lotnisko trawiaste) Po II wojnie światowej, jednostka została obsadzona przez 4 Dywizji Piechoty Wojska Polskiego, następnie przez 32 Smoleńską Dywizję Kawalerii Armii Czerwonej, a w marcu 1949 roku przekazano teren i obiekty na rzecz 32 Pułk Piechoty ze Skierniewic. W latach 1950-1998 w Rogowie stacjonowały wojska raketowe (2 Pułk Artylerii Przeciwlotniczej). Obiekty przekazane zostały do ewidencji nieruchomości Agencji Mienia Wojskowego, a w 2005 roku wykupione przez Gminę Trzebiatów. Od grudnia 2005r zarządcą obiektu i terenu przylegającego jest Fundacja na Rzecz Ochrony Zabytków Militarnych i Propagowania Sportów Lotniczych Fort-Rogowo (na mocy umowy użyczenia), która od 8 lat zabezpiecza obiekt przed działaniem warunków atmosferycznych i rozgrabieniem poprzez szereg działań o charakterze interwencyjnym. W uzasadnieniu decyzji Konserwatora zabytków podkreślono nie tylko wartość historyczną, artystyczną i naukową obiektu, jego rolę w podnoszeniu atrakcyjności turystycznej miejscowości, ale i obecnie prowadzoną działalnością Fundacji Fort-Rogowo w zakresie działań upowszechniających historię regionalną, jak i zadań związanych z

przywróceniem pierwotnego przeznaczenia budynku (magazynu sprzętu wojkowego), które przyczyniły się do trwałego zachowania obiektu. Dodać należy, iż od 2010r na mocy umowy użyczenia, Fundacja ochrania również zabytki lotnicze z kolekcji Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu (w formie magazynu studyjnego).

W

kontekście rozwoju infrastruktury wojskowej, Wojewódzki Konserwator wziął pod uwagę fakt, iż hangar w Rogowie jest prawdopodobnie jedynym przykładem tego typu obiektów, co może stanowić znaczącą przesłankę do prowadzenia naukowych i dydaktycznych badań w tym temacie, a także stanowić cenne źródło rozwoju kulturalnego regionu, podnosząc jego rangę jako nowa atrakcja turystyczna na Pomorzu.

Militarna

turystyka kulturowa od kilku lat przeżywa swój renesans. Wykorzystanie drzemącego potencjału, jaki posiadamy na Pomorzu Zachodnim, może sprawić, iż tereny powojkowe zyskają nowe znaczenie na mapach turystycznych. Obecnie odnotowuje się, iż turyści coraz częściej wybierają te formy turystyki: popularne staje się zwiedzanie miejsc i obiektów o charakterze obronnym (fortyfikacje, schrony, bunkry, miasta warowne, zamki, twierdze, linie obronne) lub związanych z dziejami konfliktów zbrojnych (pola bitew, muzea, skanseny, pomniki, cmentarze wojenne), a także wojska i uzbrojenia (jednostki wojskowe, zakłady zbrojeniowe, poligony, lotniska), dowódców i żołnierzy (wodzowie, bohaterzy wojen i powstań, zbrojnej konspiracji) oraz miejsca odosobnienia (więzienia, obozy koncentracyjne, miejsca kaźni). Wpisanie do rejestru hangaru lotniczego w Rogowie to wzbogacenie zarówno obiektu, jak i miejscowości na mapach szlaków tematycznych i destynacji, co w rezultacie przyniesie nie tylko znaczne korzyści ekonomiczne, istotne zwłaszcza w przypadku obszarów o niewielkiej jak dotąd skali inwestycji rozwojowych i o stosunkowo wysokim bezrobociu, ale i wzbogaci możliwość prezentacji historii oraz ochrony dziedzictwa kulturowego.